

Hol telelnek a halak?

Gyakran foglalkoztatja a horgászokat az a kérdés, hogy hol és hogyan telelnek a halak. A vizeket járó szakember olyan válaszokat ad erre, ami olykor meglepő.

Sok fejtörést okoz a horgászoknak a csuka téli viselkedése. Vajon a part közelében marad, a nyári tartózkodási helyein, vagy követi a mélyben összegyűlő, veremelő kishaltömegeket? Zimány Ferenc Tisza-tavi halór, és kitűnő horgász – aki a Tisza-tavat és a Tiszát is nagyon jól ismeri – azt mondja: a csuka azonnal követi a mélybe húzódó, nagy rajokba összeálló keszegeket. A nyári területiális viselkedését is feladja, télen összeáll csapatokba, és ahol egyet fogunk, nagy valószínűséggel több is fogja követni. Nagyság szerint viszont elkülönülnek, mindig a többé-kevésbé egyforma méretűek alkotnak egy-egy csapatot.

A süllő ugyanakkor – meglepő módon – amíg csak lehet, kinn marad a laposokon, szintén csapatokat alkotva. Az összes halfaj közül ez tart ki a szélvizekben a legtovább, és nem a táplálék miatt, hiszen a keszegek nem maradnak télen ott. Ahol ősszel a hínár leszállt és csak a töklevelek maradtak a víz felszínén, sokszor látni a csónakból süllőket, ahogy fejük a töklevel alatt van, testük viszont kilátszik alóla. Úgy tűnik, a süllők „struccpolitikusok”: ha ők maguk nem látnak ki a vízből, azt hiszik, őket sem látják.

A harcsák maradnak ott, ahol nyáron voltak, a mélyebb részekben, a vízbe csúszott fák között, de rájuk sem igaz, hogy egész télen nem táplálkoznának. Ha jön egy áradás, egy melegfront, akkor ez a hal télen is intenzív táplálkozásba kezd.

A balin a csukához hasonlóan szintén követi a táplálékhalakat. A különféle keszegek a folyó mély és lassú részein óriási, több százméteres rajokat alkotnak. Ezeknek a rajoknak a szélein helyezkednek el a balinok, és nagyon aktívan táplálkoznak. Ha a horgász szonárral rábukkan egy ilyen keszegrajra, akkor nagy eséllyel foghat balinokat, akár öt-

hat kilósakat is. A keszegek egyébként nem különülnek el faj szerint egymástól. A karika-, a dévér-, a bagoly-, a laposkeszeg és a jász kevert csapatokat alkot.

Az ezüstkárász a Tisza-tó területén lévő mélyebb, 2-3 méteres egykori holtágakba húzódik, és ott csoportosul, szintén nagy tömegben. Amíg a keszegek egész télen lelassultan, mérsékelten esznek, az ezüstkárászból akár egy-két fokos hőmérséklet-emelkedés idején rengeteget lehet fogni. A ponty az ezüstkárásztól nem különül el, csak éppen nem eszik, vagy mást eszik, mint nyáron. Egyesek szerint télen pergetve vagy kishallal is megfogható. Lehet, hogy ez nem véletlen – ilyenkor a nagy fehérjetartalmú, ugyanakkor lelassult ivadékhalakat sem veti meg, és eközben akad olykor horogra.

A sügér is csapatokba verődik télen – sokkal inkább, mint nyáron, bár elmondható róla, hogy mindig társaságkedvelő hal –, és az ivadékhalakat követi. Az ivadékhalak pedig nem állnak be a „felnőtt” keszegcsapatokba, inkább a kotort kikötők partközeli, mélyebb területein maradnak. Ezek tehát kitűnő sügerezőhelyek is – különösen a csónakok árnyékát kedvelik a csíkos ragadozók, és közöttük telente igazán nagy, 30 centi fölötti példányok is találhatóak, amelyekkel évközben szinte soha nem találkozhatunk.

Ennyit a különféle halfajok tiszai, Tisza-tavi telelési szokásairól. Általában a telelőhelyekről elmondható, hogy nem a folyó legmélyebb, akár a 20 métert is meghaladó mélységeiben helyezkednek el, hanem a 6-10 méter mély, meglassult részekben. Ilyenek a partra merőlegesen elhelyezkedő „homokredők”, amelyek között megnyugszik a víz, és lelassult halak számára lerakódik – fejezi be az elmondottakat Zimány Ferenc.

